

18.1.2016

Yksikön päällikkö

Keravan kaupunki, Maankäyttöpalvelut
PL 123
04201 KERAVA

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto Keravan Saviniementien asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (2265)

HEL 2016-000016 T 10 03 01

Keravan kaupungin maankäyttöpalvelut on ilmoittanut Keravan 5. Ahjon kaupunginosan kortteleita 1001, 1060, 1061, 1081 ja 1082 sekä liikenne-, katu- ja virkistysalueita koskevan Saviniementien asemakaavan muutoksen (2265) vireille tulosta. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Nyt esillä oleva asemakaavamuutos kohdistuu Keravan 5. Ahjon kaupunginosassa sijaitsevaan alueeseen, joka sijaitsee Ahjontien, Ketju- puiston ja Ollilanpuiston sekä Talmantien ja Lahdentien välisellä vyöhykkeellä. Uudenmaan 8.11.2006 vahvistetussa maakuntakaavassa ja Uudenmaan maakuntavaltuuston 30.10.2014 hyväksymässä Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta. Keravan yleiskaavassa 2020 suunnittelualue on merkitty kyläalueeksi ja teollisuus- ja varastoalueeksi.

Saviniementien asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu Ahjontien varressa sijaitsevan Metoksen tontin eteläpuolisten alueiden soveltuvuuden selvittäminen asunto- ja työpaikkarakentamiseen. Suunnittelussa tulee ratkaista myös alueen liikenneverkosto ja sen liittyminen nykyisiin väyliin. Alueen kulttuurihistoriallisten ja rakennustaiteellisten arvojen huomioon ottaminen on mainittu yhdeksi tavoitteeksi. Tämä tarkoittaa alueella sijaitsevien muinaisjäännösten ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennettujen ympäristöjen asianmukaista merkintää ja määräyksiä.

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu- seo>

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

18.1.2016

Yksikön päällikkö

Nykytilanteessa suunnittelualan koilliskulmaa hallitsee ammattilaiskeittiölaitteita valmistavan Metoksen tontti suurine, hallimaisine rakennuksineen. Tähän kokonaisuuteen kuuluvat rakennukset ovat valmistuneet vuosikymmenten kuluessa, vanhimpien ollessa 1960-luvun alkupuolelta. Uusimmat rakennukset ovat 2000-luvulta. Metoksen eteläpuolella kaava-alue on suurimmaksi osaksi rakentamatonta metsää, joka paikoin on hyvinkin kallioista ja korkeuseroiltaan vaihtelevaa maastoa. Suunnittelualueella sijaitsee myös muutamia asuinrakennuksia ja Keravan Urheilija ry:n omistama, 1980-luvulla rakennettu Keupirtti, jossa toimii myös lasten päiväkoti Kieppi. Talmantie 58:ssä sijaitseva Johanesdal-nimisen kiinteistön asuinrakennus on valmistunut ilmeisesti 1930-luvun loppupuolella. Saviniemenkuja 4:ssä sijaitsee puolestaan asuinrakennus 1920-luvulta ja kaksi talourakennusta, jotka rekisteritietojen mukaan ovat valmistuneet vuonna 1900. Ainoana kohteena suunnittelualueelta Keravan rakennuskulttuurin inventointi ja kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa (Keravan kaupunki & Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama, 2003) on mukana Lahdentien varressa, Talmantien kulmassa sijaitseva Hakalan maatilan pihapiiri rakennuksineen. Vanhalla kylätontilla sijaitsevan tilan kaksikuistinen satulakattoinen päärakennus on rakennettu palaneen talon tilalle vuonna 1918. Pihapiiriin kuuluvat myös luhtiaitta ja pääosin tiilirakenteinen navetta. Tila ei enää palvele maatalouskäytössä, vaan päärakennus on jaettu vuokra-asunnoiksi ja on nykyisin ilmeisesti tyhjillään. Vanhassa navetassa toimii Keravan Terästyö Oy. Tilan päärakennus on arvoitettu merkittäväksi kohteeksi historiallisilta ja ympäristöllisiltä arvoiltaan osana laajempaa Talmantien paikallisesti merkittävää kulttuurihistoriallisesti arvokasta miljööä. Maakuntamuseo pitääkin tärkeänä, että Hakalan tilaa käsitellään tämän kokonaisuuden osana. Tästä lähtökohdasta suojelun tulee siten koskea koko pihapiiriä ja sen ominaispiirteitä, ei pelkästään tilan päärakennusta. Lisäksi maakuntamuseo katsoo, että myös muiden suunnittelualan vanhinta rakennuskantaa edustavien kohteiden osalta tulee selvittää mahdolliset suojelutavoitteet.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo pitää Saviniementien asemakaavan muutokselle asetettuja tavoitteita periaatteiltaan mahdollisena. Suunnittelualan muuttaminen asuinalueeksi on sekä voimassa olevan maakuntakaavan että yleiskaavan mukaista. Alueen asuntorakentamisessa ja mahdollisessa työpaikkarakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen rajautuminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen miljööseen ja merkittävään virkistysalueeseen. Olemassa olevien asuinrakennusten ominaispiirteiden ja niitä ympäröivän maiseman ottaminen suunnittelun lähtökohdaksi on tärkeää eheän kokonaisuuden ja asuinympäristön luomiseksi.

18.1.2016

Yksikön päällikkö

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo haluaa olla asemakaavamuutoksen jatkotyössä mukana arvioimassa kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja niiden ympäristön suojelutavoitteita ja niihin vastavia kaavamääräyksiä. Asianmukaiset määräykset ovat keskeinen väline, jolla Saviniementien kaava-alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkain rakennuskanta saadaan säilymään. Tavoitteena on myös kannustaa omistajia rakennusten ominaispiirteitä ja alkuperäisyyttä vaalivaan kunnostustyöhön.

Edellä mainituin huomioin Keski-Uudenmaan maakuntamuseo katsoo Keravan Saviniementien asemakaavan muutoksen eteenpäin viemisen mahdolliseksi.

Museovirasto lausuu arkeologisen kulttuuriperinnön vaalimisen näkökulmasta.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Anne Mäkinen
yksikön päällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus